

موسسه حقوقی آوای عدالت سروش

قانون معاهده بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ژاپن

۱۳۹۴/۱۱/۱۱

شماره ۵۶۸/۸۱۳۰۱

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حسن روحانی

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ۵۱۵۶۶/۱۸۳۶ مورخ ۱۳۹۴/۲/۱۹ در اجرای اصل یکمصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون معاهده بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ژاپن در زمینه انتقال محکومان به حبس مصوب جلسه علنی روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۴/۷/۱۳ مجلس که با عنوان لایحه به مجلس شورای اسلامی تقدیم و مطابق اصل یکمصد و دوازدهم (۱۱۲) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران از سوی مجمع محترم تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شده است، به پیوست ابلاغ می گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

۱۳۹۴/۱۱/۱۹

شماره ۱۵۲۲۵۸

وزارت دادگستری

در اجرای اصل یکمصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «قانون معاهده بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ژاپن در زمینه انتقال محکومان به حبس» که در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ سیزدهم مهرماه یکهزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۶ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام، موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد و طی نامه شماره ۵۶۸/۸۱۳۰۱ مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۱۱ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می گردد.

با توجه به اصل یکمصد و بیست و پنجم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران اجرای مفاد معاهده منوط به انجام تشریفات امضا سند و ترتیبات مندرج در ماده (۱۷) معاهده می باشد.

رئیس جمهور - حسن روحانی

قانون معاهده بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ژاپن

در زمینه انتقال محکومان به حبس

ماده واحده - معاهده بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ژاپن در زمینه انتقال محکومان به حبس مشتمل بر یک مقدمه و هفده ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه تسلیم اسناد آن داده می شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

معاهده بین جمهوری اسلامی ایران و ژاپن در زمینه انتقال محکومان به حبس

جمهوری اسلامی ایران و ژاپن (که از این پس «طرفها» نامیده می شوند)؛

با تمایل به ارتقا بیشتر همکاری بین المللی در زمینه اجرای محکومیت ها؛

با مدنظر قرار دادن اینکه این همکاری ها باید اهداف عدالت و بازپروری اجتماعی محکومان را تحقق بخشند؛

با در نظر داشتن آنکه این اهداف مستلزم آن است که به افرادی که به دلیل ارتکاب جرم کیفری، در خارج از کشور خود از آزادی محروم شده اند، باید این فرصت داده شود که محکومیت خود را در جامعه خویش بگذرانند؛

و نظر به آنکه این هدف می تواند با انتقال محکومان به کشور متبوع خود به بهترین وجه تحقق یابد؛

به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱ - تعاریف

از نظر این معاهده:

الف - «محکومیت» به معنای هر مجازاتی است که دربرگیرنده محرومیت از آزادی مقرر شده از جانب دادگاه برای دوره زمانی محدود یا نامحدود به دلیل جرم کیفری باشد؛

ب - «محکوم» به معنای شخصی است که در مورد او محکومیتی در قلمرو هریک از طرفها وضع شده است؛

پ - «حکم» به معنای تصمیم دادگاهی است که محکومیت را وضع می کند؛

ت - «دولت صادرکننده حکم» به معنای طرفی است که در آن، در مورد شخصی که ممکن است منتقل شود یا منتقل شده است، محکومیتی وضع گردیده است؛ و

ث - «دولت اجراکننده حکم» به معنای طرفی است که محکوم، به منظور گذراندن محکومیت خود ممکن است به آن منتقل شود یا منتقل شده است.

ماده ۲- اصول کلی

۱- هر طرف تعهد می نماید طبق مفاد این معاهده، گسترده ترین میزان همکاری را در خصوص انتقال محکومان با طرف دیگر به عمل آورد.

۲- محکوم برای گذراندن محکومیت وضع شده در مورد خود، می تواند طبق مفاد این معاهده از قلمرو دولت صادرکننده حکم به قلمرو دولت اجراکننده حکم منتقل شود. به همین منظور محکوم می تواند تمایل خود را به انتقال به موجب این معاهده به دولت صادرکننده حکم یا دولت اجراکننده حکم اظهار نماید.

۳- انتقال می تواند از جانب دولت صادر کننده حکم یا اجراکننده حکم درخواست شود.

ماده ۳- شرایط انتقال

۱- محکوم فقط تحت شرایط زیر به موجب این معاهده می تواند منتقل شود:

الف) چنانچه جمهوری اسلامی ایران دولت اجراکننده حکم باشد، محکوم تبعه ایران، به گونه تعریف شده در قانون مدنی ایران باشد؛

چنانچه ژاپن، دولت اجراکننده حکم باشد، محکوم تبعه ژاپن و هر شخص دیگری باشد که در حیطه شمول قانون آن در خصوص انتقال فراملی محکومان قرار می گیرد؛

ب) حکم قطعی باشد؛

پ) چنانچه در زمان دریافت درخواست انتقال، حداقل شش ماه از محکومیت محکوم باقیمانده باشد؛

ت) چنانچه محکوم نسبت به انتقال رضایت داده باشد؛

ث) چنانچه فعل یا ترک فعلی که محکومیت بر اساس آن وضع شده است، طبق قانون دولت اجراکننده حکم، جرم کیفری تلقی شود یا اگر در قلمرو آن ارتکاب یابد، جرم کیفری محسوب شود؛ و

ج) چنانچه دولتهای صادرکننده حکم و اجراکننده حکم با انتقال موافقت نمایند.

۲- طرفها می توانند حتی اگر باقیمانده مدت محکومیتی که قرار است توسط محکوم سپری شود، کمتر از مدت مشخص شده در جز (پ) بند (۱) فوق باشد، با انتقال موافقت نمایند.

ماده ۴- امتناع از انتقال

چنانچه انتقال محکوم به حاکمیت، امنیت، نظم عمومی یا دیگر منافع ضروری هر یک از طرفها خدشه وارد نماید، درخواست انتقال رد خواهد شد.

ماده ۵- تعهد به تأمین اطلاعات

۱- دولت صادرکننده حکم، محتوای این معاهده را به آگاهی هر محکومی خواهد رساند که این معاهده ممکن است در مورد او اعمال گردد.

۲- چنانچه محکوم تمایل خود را به انتقال به موجب این معاهده به دولت صادرکننده حکم اظهار نموده باشد، دولت صادرکننده حکم بی درنگ پس از قطعی شدن حکم، مراتب را به آگاهی دولت اجراکننده حکم خواهد رساند.

۳- اطلاعات مزبور شامل موارد زیر خواهد بود:

الف) نام کامل، تاریخ و محل تولد محکوم

ب) نشانی محکوم در دولت اجراکننده حکم، در صورت وجود

پ) شرح وقایعی که محکومیت بر اساس آن وضع شده است؛ و

ت) ماهیت، طول مدت و تاریخ آغاز محکومیت

۴- دولت صادرکننده حکم بنا به درخواست دولت اجراکننده حکم، اطلاعات موضوع بند (۳) فوق را به دولت اجراکننده حکم ارائه خواهد داد.

۵- محکوم از هر اقدام اتخاذ شده از جانب دولت صادرکننده حکم یا اجراکننده حکم به موجب بندهای پیشین این ماده و همچنین هر تصمیم اتخاذ شده از جانب هر یک از دولتها در مورد درخواست انتقال خود، به صورت کتبی آگاه خواهد شد.

ماده ۶- درخواست ها و پاسخها

۱- درخواست های انتقال و پاسخها به صورت کتبی صورت خواهد گرفت.

۲- درخواست ها از جانب مقام صلاحیتدار دولت درخواست کننده برای مقام صلاحیتدار دولت درخواست شونده از طریق مجاری دیپلماتیک ارسال خواهند شد. پاسخها نیز از طریق همان مجاری ارسال خواهند شد.

۳- از نظر این ماده، مقام صلاحیتدار جمهوری اسلامی ایران وزارت دادگستری و مقام صلاحیتدار ژاپن وزارت دادگستری خواهد بود.

۴- دولت درخواست شونده بی درنگ دولت درخواست کننده را از تصمیم خود، مبنی بر پذیرش یا رد درخواست انتقال، آگاه خواهد نمود.

ماده ۷- اسناد تکمیلی

۱- دولت اجراکننده حکم در صورت درخواست دولت صادرکننده حکم، موارد زیر را به آن ارائه خواهد نمود:

الف) سند یا شرحی دال بر اینکه محکوم، تبعه دولت اجراکننده حکم است؛ یا چنانچه ژاپن دولت اجراکننده باشد، محکوم، فردی است که در جز (الف) بند (۱) ماده (۳) پیش بینی شده است؛ و

ب) نسخه ای از قانون مربوط به دولت اجراکننده حکم که مقرر می کند فعل یا ترک فعلی که محکومیت به موجب آن در

دولت صادرکننده حکم وضع شده است، طبق قوانین دولت اجراکننده حکم، جرم کیفری تلقی می شود یا اگر در قلمرو آن ارتکاب یابد، جرم کیفری محسوب خواهد شد.

۲- چنانچه انتقال درخواست شود، دولت صادرکننده حکم اسناد زیر را در اختیار دولت اجراکننده قرار خواهد داد، مگر آنکه هر یک از دولتها طبق بند (۲) ماده (۶) قبلاً دولت دیگر را از مخالفت خود با انتقال آگاه کرده باشد:

الف) تصویر حکم و قانون مستند صدور آن

ب) شرحی مبنی بر میزان محکومیت تحمل شده، از جمله اطلاعاتی در خصوص هرگونه بازداشت پیش از محاکمه، عفو و هر عامل دیگر مربوط به اجرای محکومیت

پ) شرحی حاوی رضایت به انتقال موضوع جز (ت) بند (۱) ماده (۳)؛ و

ت) در صورت اقتضا، هرگونه گزارش اجتماعی یا پزشکی در مورد محکوم، اطلاعاتی پیرامون درمان وی در دولت صادرکننده حکم و هرگونه توصیه در مورد درمان بیشتر وی در دولت اجراکننده حکم

۳- هر دولتی می تواند پیش از مبادرت به درخواست انتقال یا اتخاذ تصمیم در مورد موافقت یا عدم موافقت با انتقال، درخواست کند که هر یک از اسناد یا شرحهای موضوع بندهای (۱) یا (۲) فوق، در اختیار آن قرار گیرد.

ماده ۸- رضایت و تأیید آن

۱- دولت صادرکننده حکم اطمینان حاصل خواهد کرد محکومی که طبق جز(ت) بند (۱) ماده (۳) به انتقال رضایت داده، این امر را به صورت داوطلبانه و با آگاهی کامل از پیامدهای حقوقی آن ابراز داشته است. نحوه ابراز رضایت مزبور تابع قانون دولت صادرکننده حکم خواهد بود.

۲- دولت صادرکننده حکم به دولت اجراکننده حکم این فرصت را خواهد داد تا از طریق کنسول یا هر مقام دیگر تعیین شده از سوی دولت اجراکننده حکم تأیید کند که رضایت طبق شرایط مندرج در بند (۱) فوق ابراز گردیده است.

ماده ۹- اثر انتقال برای دولت صادرکننده حکم

۱- تحویل گرفتن محکوم توسط مقامهای دولت اجراکننده حکم، اثر تعلیقی بر اجرای محکومیت در دولت صادرکننده خواهد داشت.

۲- چنانچه دولت اجراکننده حکم تشخیص دهد که اجرای محکومیت تکمیل گردیده است، دولت صادرکننده حکم، دیگر نمی تواند محکومیت را اجرا کند.

ماده ۱۰- اثر انتقال برای دولت اجراکننده

۱- دولت اجراکننده حکم با اتخاذ اقدامات لازم طبق قوانین و مقررات خود، اجرای محکومیت را ادامه خواهد داد.

۲- اجرای مستمر محکومیت پس از انتقال، تابع قوانین و مقررات دولت اجراکننده حکم از جمله قوانین و مقررات حاکم بر شرایط حبس یا سایر اشکال سلب آزادی و نیز قوانین و مقرراتی خواهد بود که کاهش مدت حبس یا دیگر اشکال سلب آزادی از طریق عفو مشروط یا غیره را پیش بینی می کنند.

۳- دولت اجراکننده حکم به ماهیت حقوقی و مدت محکومیت تعیین شده از جانب دولت صادرکننده حکم ملتزم خواهد بود.

۴- با وجود این چنانچه این محکومیت به لحاظ ماهیت یا مدت، مغایر با قوانین دولت اجراکننده حکم باشد، یا قوانین آن چنین مقرر دارد، آن دولت می تواند با اتخاذ اقدامات لازم طبق قوانین و مقررات خود، مجازات اعمال شده در دولت صادرکننده حکم را با مجازات تعیین شده در قوانین خود برای جرم مشابه تطبیق دهد. مجازات تطبیق داده شده از لحاظ ماهیت و مدت، تا حد ممکن با مجازات وضع شده در دولت صادرکننده مطابقت خواهد داشت. این مجازات از نظر ماهیت و مدت شدیدتر از مجازات وضع شده در دولت صادرکننده حکم نخواهد بود.

ماده ۱۱- عفو، بخشودگی و تخفیف

هر طرف می تواند عفو، بخشودگی یا تخفیف محکومیت را طبق قانون اساسی، قوانین و مقررات خود اعطا نماید.

ماده ۱۲- تجدیدنظر در رأی

فقط دولت صادرکننده حکم حق تصمیم گیری در خصوص درخواست تجدیدنظر در حکم را خواهد داشت.

ماده ۱۳- خاتمه اجرا

دولت اجراکننده حکم، به محض آنکه دولت صادر کننده حکم، هر تصمیم یا اقدامی را به آگاهی آن برساند که در نتیجه آن، قابلیت اجرای محکومیت متوقف می شود، اجرای محکومیت را خاتمه خواهد داد.

ماده ۱۴- اطلاعات در خصوص اجرا

دولت اجراکننده حکم اطلاعات زیر را در خصوص اجرای محکومیت در اختیار دولت صادرکننده حکم قرار خواهد داد:

الف) چنانچه تشخیص دهد که اجرای محکومیت پایان یافته است؛

ب) چنانچه محکوم پیش از تکمیل اجرای محکومیت، از بازداشت فرار کرده باشد؛ یا

پ) چنانچه دولت صادرکننده حکم گزارش ویژه ای را در مورد اجرای محکومیت درخواست نماید.

ماده ۱۵- زبان و هزینه ها

۱- درخواست انتقال و اطلاعات و اسناد موضوع بند (۲) تا (۴) ماده (۵) و ماده (۷) به زبان طرفی که خطاب قرار گرفته است یا به زبان انگلیسی تنظیم خواهد شد.

۲- هرگونه هزینه انجام شده در اجرای این معاهده بر عهده دولت اجراکننده حکم خواهد بود، مگر هزینه هایی که منحصر در قلمرو دولت صادرکننده حکم صورت گرفته باشد. با وجود این دولت اجراکننده حکم می تواند تمام یا بخشی از هزینه های انتقال را از محکوم مطالبه نماید.

ماده ۱۶- رایزنی

۱- طرفها بنا به درخواست یکی از طرفها، در خصوص تفسیر و اجرای این معاهده رایزنی خواهند نمود.

۲- هریک از طرفها می تواند در هر زمان به منظور اصلاح این معاهده درخواست رایزنی با طرف دیگر را بنماید.

۳- هر یک از طرفها، طرف دیگر را از اصلاح قوانین خود، موضوع جز (الف) بند (۱) ماده (۳) آگاه خواهد کرد.

ماده ۱۷- لازم الاجرا شدن و خاتمه

۱- این معاهده در سی امین روز پس از تاریخی لازم الاجرا خواهد شد که در آن، طرفها به منظور اطلاع رسانی به یکدیگر مبنی بر اینکه الزامات قانون اساسی مربوط به خود را که برای اعتبار بخشیدن به این معاهده ضروری است، رعایت کرده اند، یادداشت های دیپلماتیک را مبادله می نمایند.

۲- این معاهده در مورد اجرای محکومیت های وضع شده پیش یا پس از لازم الاجرا شدن آن، قابل اعمال خواهد بود.

۳- هر یک از طرفها می تواند در هر زمان این معاهده را به وسیله یادداشت کتبی به طرف دیگر از طریق مجاری دیپلماتیک خاتمه دهد. فسخ پس از سپری شدن یکصد و هشتادمین روز از تاریخ ارسال یادداشت، نافذ خواهد شد.

۴- این معاهده در خصوص اجرای محکومیت محکومانی که طبق مفاد آن، پیش از تاریخ خاتمه، انتقال یافته اند، کماکان اعمال خواهد شد.

برای گواهی مراتب بالا، امضا کنندگان زیر که از طرف دولتهای متبوع خود به طور مقتضی مجاز شده اند، این معاهده را امضا نموده اند.

این معاهده در دو نسخه به زبانهای فارسی، ژاپنی و انگلیسی که تمامی آنها از اعتبار یکسان برخوردار می باشد، تنظیم گردید و در تهران در تاریخ ۲۰ دی ۱۳۹۳ هجری شمسی برابر با ۱۰ ماه اول سال ۲۷ هیئی سئی و برابر با ۱۰ ژانویه ۲۰۱۵ میلادی و در توکیو در تاریخ ۱۹ دی ۱۳۹۳ هجری شمسی برابر با ۹ ماه اول سال ۲۷ هیئی سئی برابر با ۹ ژانویه ۲۰۱۵ میلادی امضا گردید. در صورت بروز هرگونه اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران

از طرف ژاپن

مصطفی پورمحمدی

فومیو کیشیدا

وزیر دادگستری

وزیر امور خارجه

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن معاهده شامل مقدمه و هفده ماده در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ سیزدهم مهرماه یکهزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۶ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام با تایید مواد ده و یازده معاهده پیوست ماده واحده موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی/

منبع : سایت مجلس شورای اسلامی